

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2018 työttömyysvakuutusmaksut. Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärään ei ehdoteta muutosta.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kilpailukyky sopimuksen mukaisesti palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan nostettavaksi 0,40 prosenttiyksikköä ja vastaavasti työnantajien keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua alennettavaksi 0,40 prosenttiyksikköä. Samalla työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärää ehdotetaan vähennettäväksi 0,20 prosenttiyksikköä, josta palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuun kohdentuu 0,10 prosenttiyksikköä ja työnantajien keskimääräiseen työttömyysvakuutusmaksuun niin ikään 0,10 prosenttiyksikköä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Työttömyysturvan rahoitus.....	3
1.2 Työttömyysvakuutusmaksut.....	3
1.3 Omavastuumaksu.....	4
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	6
4 ASIAN VALMISTELU.....	6
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	7
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	7
2 VOIMAANTULO.....	8
LAKIEHDOTUS.....	9
Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	9
LIITE.....	11
RINNAKKAISTEKSTI.....	11
Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	11

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Työttömyysturvan rahoitus

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä rahoituslaki, mukaan työttömyysturvan rahoituksesta vastaavat valtio, työnantajat ja palkansaajat pakollisilla työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassat jäsenmaksuilla. Palkansaajien ja työnantajien työttömyysvakuutusmaksut tilitetään työttömyysvakuutusrahastoon, joka vastaa työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettavista osuuksista ja etuuksista. Työttömyyskassojen maksamista ansiosidonnaisista etuuksista työttömyyspäivärahoista ja vuorottelukorvausten menoista valtio kustantaa peruspäivärahaa vastaavan osuuden. Valtio ei osallistu lomautusajalta, sääesteen ajalta eikä lisäpäiviltä maksettujen etuuksien rahoitukseen. Työttömyyskassan osuus kustakin ansioon suhteutetusta päivärahasta on 5,5 prosenttia. Työttömyysvakuutusrahasto vastaa ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoituksesta siltä osin kuin valtio ja yksittäiset työttömyyskassat eivät ole siitä vastuussa. Korotetun ansio-osan työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa kokonaan. Työttömyysvakuutusrahasto maksaa työttömyyskassoille työttömyyskassalain (603/1984) 26 §:n mukaista hallintokuluosuutta ja työttömyyskassalain 19 a §:n mukaista jäsenmaksujen tasausta.

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa myös työntekijän eläkelain (395/2006) 182 §:ssä tarkoitettua vakuutusmaksun suorittamisesta Eläketurvakeskukselle ja valtion eläkelain (1295/2006) 133 §:ssä tarkoitettua maksun suorittamisesta valtion eläkerahastolle työttömyys- ja koulutusajalta sekä palkkaturvalain (866/1998) 31 §:n ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 29 §:n mukaisen määrän suorittamisesta. Lisäksi työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa aikuis-koulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitettua aikuiskoulutustuen ja sen hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettua hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta. Rahoituslain 23 §:n mukaan työttömyysvakuutusrahasto tilittää Kansaneläkelaitokselle palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymästä työttömyysturvan peruspäivärahan rahoitukseen määrän, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien palkansaajien osuutta työttömyysvakuutusmaksuista kertyvää määrää. Lisäksi Työttömyysvakuutusrahasto tilittää Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahan rahoitukseen vuosittain 50 300 000 euroa.

1.2 Työttömyysvakuutusmaksut

Työttömyysvakuutusrahaston menot rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksuilla sekä niistä saatavilla sijoitustoiminnan tuotoilla ja tarvittaessa lainanotolla. Rahoituslain 2 §:n mukaan työnantajan on suoritettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu, jotka maksut on määrättävä siten, että rahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien rahoituksesta ja muista lakisäateisistä menoistaan.

Rahoituslain 12 §:n 1 momentin mukaan työnantaja ja lain 15 §:ssä tarkoitettu työntekijä on velvollinen maksamaan työttömyysvakuutusmaksun työntekijän Suomessa tekemästä työstä. Maksuvelvollisuus on myös soveltuvin osin valtion liikelaitoksella.

Rahoituslain 18 §:n 1 momentin mukaan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 1,60 prosenttia palkasta. Lain mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2017 se on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,30 prosenttia palkasta. Työnantajien ja palkansaajien osuus etuuksien rahoituksesta on laissa määritelty si-

HE 136/2017 vp

ten, että työttömyysvakuutusmaksujen muutokset jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Vuoden 2017 alusta lukien voimaan tulleen muutoksen perusteella työnantajien ja palkansaajien osuus etuuksien rahoituksesta on lisäksi määritelty niin, että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu ovat yhtä suuret. Muutosta sovelletaan ensimmäisen kerran 1 päivästä tammikuuta 2018.

Rahoituslain 18 §:n 5 momentin mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksu porrastetaan siten, että siihen osaan palkkasummasta, joka ei ylitä 2 059 500 kohdistuva maksu on neljäsosa ilmaistuna täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä siihen palkkasumman osaan kohdistuvasta maksusta, joka ylittää 2 059 500 euroa. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on kuitenkin aina vähintään 0,10 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu on vuonna 2017 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 0,70 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,80 prosenttia palkasta.

Yliopistoille on vuoden 2012 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella (1332/2011) säädetty oma työttömyysvakuutusmaksunsa. Sitä koskevan hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta (HE 87/2011 vp) mukaan yliopiston työttömyysvakuutusmaksua on esitetty yleistä työttömyysvakuutusmaksua alhaisemmaksi, koska yliopistolain voimaansaattamisesta annetun lain (559/2009) 11 §:n mukaan ennen vuotta 1980 syntyneet työntekijät jäävät valtion eläketurvan piiriin eikä heidän osaltaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksua käytetä työttömyysajalta kertyvän eläkkeen rahoitukseen. Yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,33 prosenttia palkasta.

Rahoituslain 18 §:n 6 momentin mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun maksuprosentit vahvistetaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Työttömyysvakuutusrahaston tulee tehdä seuraavan vuoden maksuja koskeva esitys sosiaali- ja terveysministeriölle elokuun loppuun mennessä.

1.3 Omavastuumaksu

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan työnantaja, joka on tapaturmavakuutuslain mukaan velvollinen vakuuttamaan työntekijänsä, sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 2 059 500 miljoonaa euroa.

Maksuvelvollisuus syntyy, jos työsuhteen irtisanomisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisiin lisäpäiviin tai jos vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

Työnantaja ei ole velvollinen maksamaan omavastuumaksua, jos työsuhde on päätynyt ennen kuin henkilö on täyttänyt 56 vuotta, työsuhde on kestänyt alle kolme vuotta, työsuhde on irtisanottu työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 2 §:n perusteella tai purettu työsopimuslain 8 luvun

HE 136/2017 vp

1 §:n perusteella työntekijästä johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä, työntekijä on työsuhteen päättymisen jälkeen täyttänyt uudelleen työttömyysturvalain mukaisen työssä-oloehdon muun kuin alun perin irtisanoneen työnantajan palveluksessa tai työntekijä on omas- ta aloitteestaan ja ilman työnantajan myötävaikutusta irtisanoutunut.

Ostavastuumaksun perusteena on se etuusmenoa vastaava määrä, joka irtisanotulle työnteki- jälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisä- päiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Jos päivärahaoikeus on alkanut 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen, omavastuumaksun perus- teena on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia omavastuumaksu perusteena olevasta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen palkkasumma on vä- hintään 32 952 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaar- isesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 2 059 500 euroa.

Ostavastuumaksu peritään lisäpäiväoikeuden alkaessa tai irtisanotun työntekijän täytettyä 63 vuotta.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2018 työttömyysvakuutusmaksujen määrät.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kilpailukyky sopimuksen mukaisesti palkansaajien työt- tömyysvakuutusmaksua ehdotetaan nostettavaksi 0,40 prosenttiyksikköä ja vastaavasti työn- antajien keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua alennettavaksi 0,40 prosenttiyksikköä. Maksujen kokonaismäärää ehdotetaan alennettavaksi 0,20 prosenttiyksikköä. Tällöin palkan- saajan maksu olisi 1,90 prosenttia ja työnantajan maksu 0,65 prosenttia palkasta palkkasum- man 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,60 prosenttia. Ehdotetulla työttömyysva- kuutusmaksulla Työttömyysvakuutusrahasto arvioi tuloksensa olevan noin 397 miljoonaa eu- roa ylijäämäinen vuonna 2018 ja velan määrän olevan yhteensä 349 miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa.

Vastaava suhteellinen muutos ehdotetaan tehtäväksi myös yrityksen osaomistajien, valtion lii- kelaitosten ja yliopistojen työttömyysvakuutusmaksujen määriin. Yliopistojen työttömyysva- kuutusmaksu olisi 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittä- vältä osalta 1,81 prosenttia palkasta. Yrityksen osaomistajan maksu olisi 0,92 prosenttiyksik- köä ja työnantajan maksu 0,65 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen maksu olisi 0,65 pro- senttia palkasta palkkasumaan 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,54 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi omavastuumaksussa sovellettavat palkkasummarajat työttömyysvakuutusmaksun palkkasummarajaa vastaavasti vuoden 2017 palkkakertoimella. Täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin, jos yrityksen palkkasumma olisi vähintään 33 336 000 euroa. Jos palkkasumma olisi tätä pienempi, omavastuumaksu alenisi lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei perittäisi, jos palkkasumma olisi enintään 2 083 500 euroa.

3 Esityksen vaikutukset

Työttömyysvakuutusrahaston arvion mukaan, joka on tehty valtiovarainministeriön talousennusteilla, työttömyysvakuutusrahaston ylijäämän arvioidaan olevan 443 miljoonaa euroa vuonna 2018. Tänä vuonna tuloksen arvioidaan olevan noin 418 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kun suhdannepuskurissa arvioidaan olevan velkaa vuoden 2017 lopussa 48 miljoonaa euroa, arvioidaan puskurissa olevan vuoden 2018 lopussa varoja 443 miljoonaa euroa valtiovarainministeriön ennusteen mukaan.

Työttömyysvakuutusrahasto arvioi työnantajan maksuja kertyvän 1 418 miljoonaa euroa (1 728 miljoonaa euroa vuonna 2017) ja palkansaajan maksuja noin 1 530 miljoonaa euroa (1 245 miljoonaa euroa vuonna 2017). Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korottaminen 0,30 prosenttiyksiköllä lisää maksutuottoa arviolta 238 miljoonalla eurolla ja työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun alentaminen 0,50 prosenttiyksiköllä pienentää maksutuottoa noin 385 miljoonalla eurolla. Työttömyysvakuutusmaksu on palkansaajan verotuksessa vähennettävä meno. Vähennyksen kasvaminen vähentää verotuloja valtiolla 35 miljoonaa euroa ja kunnissa 57 miljoonaa euroa. Lisäksi kirkollisveron tuotto alenee 3 miljoonaa euroa. Sairaanhoidovakuutuksen sairaanhoitomaksun tuottoon ei muutu. Palkansaajamaksun tuotosta tilitetään Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahojen rahoitukseen osa, joka vastaa kassaan kuulumattomien osuutta palkansaajamaksun tuotosta. Ehdotetulla maksulla peruspäivärahojen rahoitukseen tilitetään vuonna 2018 arviolta 259 miljoonaa euroa, joka vähentää valtionosuutta peruspäivärahaan täysimääräisesti.

4 Asian valmistelu

Rahoituslain 18 §:n 6 momentin mukaan työttömyysvakuutusrahaston tulee tehdä seuraavan vuoden maksuja koskeva esitys sosiaali- ja terveysministeriölle elokuun loppuun mennessä. Työttömyysvakuutusrahaston hallintoa, suhdannepuskuria ja palkansaajien osuuden kasvattamista työttömyysvakuutusmaksuista koskevat esitykset perustuvat työmarkkinoiden keskusjärjestöjen 29 päivänä helmikuuta 2016 sopimaan kilpailukykysovimukseen.

Esityksessä ehdotetut työttömyysvakuutusmaksut ovat työttömyysvakuutusrahaston esityksen mukaiset. Valtion liikelaitosten ja yliopistojen työttömyysvakuutusmaksut on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu keskeisiä työmarkkinajärjestöjä ja Suomet Yrittäjät ry:tä.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

18 §. *Työttömyysvakuutusmaksujen määrä.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2018 työttömyysvakuutusmaksusta ja vuonna 2018 sovellettavista palkkasummaraajoista. Palkkasummarajojen tarkistamiskäytäntöä muutettiin lailla 970/2013 siten, että laissa olevat palkkasumat muutetaan vastaamaan edellisen vuoden palkkakerrointa. Vahvistettaessa vuoden 2018 maksuja palkkasummarajaa korotetaan vuonna 2017 sovellettavalla palkkakertoimella.

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuja ehdotetaan muutettavaksi siten, että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua korotetaan 0,30 prosenttiyksikköä ja vastaavasti työnantajan keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua lasketaan 0,50 prosenttiyksikköä. Esitys merkitsee palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun nousemista 1,60 prosentista 1,90 prosenttiin ja työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun laskemista vastaavasti 2,40 prosentista 1,90 prosenttiin. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,65 prosenttia palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,60 prosenttia. Työttömyysvakuutusmaksun kokonaismäärä laskisi 0,20 prosenttiyksikköä vuoden 2017 tasosta. Ehdotetulla työttömyysvakuutusmaksulla työttömyysvakuutusrahasto arvioi, että valtiovarainministeriön talousennusteen mukaan vuoden 2018 tulos olisi noin 443 miljoonaa euroa ylijäämäisen. Rahaston suhdannepuskurissa olisi siten vuoden 2018 lopussa varoja noin 395 miljoonaa euroa. Suhdannepuskurin enimmäiskoko olisi noin 2 206 miljoonaa euroa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yrityksen osaomistajan palkansaajamaksusta ja yrityksen osaomistajasta maksettavasta työnantajan työttömyysvakuutusmaksusta. Lain 14 ja 16 §:n mukaan osaomistajien työttömyysvakuutusmaksut on määrättävä siten, että ne vastaavat niiden etuuksien rahoitusta, joihin osaomistajat ovat oikeutettuja. Osaomistajien työttömyysvakuutusmaksuja määrättäessä ei siten oteta huomioon sitä rahoitusosuutta, joka työttömyysvakuutusrahasto maksaa työttömyyskassoille etuuksien rahoitukseen, eikä myöskään eläkkeiden rahoitukseen valtiokonttorille maksettavaa määrää. Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuksi vuonna 2018 ehdotetaan 0,92 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettavaksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksuksi 0,65 prosenttia palkasta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi valtion liikelaitosten työttömyysvakuutusmaksusta. Voimassaolevan lain 12 §:n 2 momentissa säädetään, että velvollisuus työttömyysvakuutusmaksun maksamiseen on myös valtion liikelaitoksella, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (1062/2010). Maksun määrässä otetaan huomioon työttömyysvakuutusrahaston työttömyyskassoille ja Koulutusrahastolle maksamat rahoitusosuudet sekä työttömyysvakuutusrahaston hallintokulut. Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksuksi vuonna 2018 ehdotetaan 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,54 prosenttia palkasta.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yliopistojen työttömyysvakuutusmaksusta. Yliopistolain voimaantulon jälkeen annetun lain (559/2009) 11 §:n mukaan ennen vuotta 1980 syntyneet työntekijät jäävät valtion eläketurvan piiriin. Heidän osaltaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksua ei käytetä työttömyysajalta kertyvän eläkkeen rahoitukseen. Tästä syystä vakuutusperiaatteen mukaisesti yliopistojen maksua esitetään yleistä työttömyysvakuutusmaksua alhaisemmaksi. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 olisi 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,81 prosenttia palkasta.

HE 136/2017 vp

Pykälän 5 momentin palkkasummarajoja ehdotetaan korotettaviksi vuonna 2017 sovellettavalla palkkakertoimella. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

24 §. Maksuvelvollisuus. Pykälän 1 momentin johtolauseessa mainittu palkkasummaraja muutettaisiin vastaamaan vuonna 2017 sovellettavaa palkkakerrointa ja sana tilivirasto muutettaisiin kirjanpitoyksiköksi.

Pykälän 1 ja 2 kohta vastaavat voimassa olevaa lakia.

24 a §. Omavastuumaksun määrä. Pykälän 3 momentissa säädetyt palkkasummarajat ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan vuonna 2017 sovellettavaa palkkakerrointa.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 18 §:n 1—5 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 24 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 973/2016, seuraavasti:

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 1,90 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2018 se on 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,60 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 0,92 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,65 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 0,65 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,54 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetun yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,81 prosenttia palkasta.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu ovat yhtä suuret. Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen muutokset jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan keskimääräisessä maksussa otetaan huomioon myös omavastuumaksu. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu porrastetaan siten, että siihen osaan palkkasummasta, joka ei ylitä 2 083 500 euroa, kohdistuva maksu on neljäsosa siihen palkkasumman osaan kohdistuvasta maksusta, joka ylittää 2 083 500 euroa. Edellä mainittu neljäsosa ilmaistaan täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä.

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion kirjanpitoyksikkö ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion kirjanpitoyksikön tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 2 083 500 euroa, jos:

1) työsuhteen irtisanomisesta tai työntekijän lomauttamisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti lisäpäiviin; tai

HE 136/2017 vp

2) henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 33 336 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 2 083 500 euroa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 18 §:n 1—5 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 24 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 973/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 1,60 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2017 se on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,30 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 0,70 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,80 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2017 on 0,80 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettun yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 1,90 prosenttia palkasta. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2018 se on 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,60 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 0,92 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on 0,65 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 0,65 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen yhteismäärästä palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,54 prosenttia palkasta.

Yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitettun yliopiston työttömyysvakuutusmaksu vuonna

Voimassa oleva laki

2017 on 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 059 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,33 prosenttia palkasta.

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen muutosten on jakauduttava tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan keskimääräisessä maksussa otetaan huomioon myös omavastuumaksu. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu porrastetaan siten, että siihen osaan palkkasummasta, joka ei ylitä 2 059 500 euroa, kohdistuva maksu on neljäsosa siihen palkkasumman osaan kohdistuvasta maksusta, joka ylittää 2 059 500 euroa. Edellä mainittu neljäsosa ilmaistaan täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä. *Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on kuitenkin aina vähintään 0,10 prosenttia palkasta.*

Ehdotus

2018 on 0,65 prosenttia palkasta palkkasumman 2 083 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,81 prosenttia palkasta.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu ovat yhtä suuret. Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen muutokset jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan keskimääräisessä maksussa otetaan huomioon myös omavastuumaksu. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu porrastetaan siten, että siihen osaan palkkasummasta, joka ei ylitä 2 083 500 euroa, kohdistuva maksu on neljäsosa siihen palkkasumman osaan kohdistuvasta maksusta, joka ylittää 2 083 500 euroa. Edellä mainittu neljäsosa ilmaistaan täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä.

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 2 059 500 euroa, jos:

- 1) työsuhteen irtisanomisesta tai työntekijän lomauttamisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti lisäpäiviin; tai
- 2) henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion *kirjanpitoyksikkö* ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion *kirjanpitoyksikön* tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 2 083 500 euroa, jos:

- 1) työsuhteen irtisanomisesta tai työntekijän lomauttamisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti lisäpäiviin; tai
- 2) henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

HE 136/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 a §

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun määrä

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 32 952 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 2 059 500 euroa.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 90 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 33 336 000 euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 2 083 500 euroa.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2018.*